

Notes breus

SUFRAGIS

S'han acabat els escritinis oficials de les eleccions del passat diumenge. L'afany de conèixer els llocs que deixaren a les minories els sufragis dels electors, feren interessants els còmputos fets per les Junes del Cens. A Madrid a Barcelona i a la Circumscripció provincial de Barcelona s'ha donat el cas de no poder proclamar tots els diputats que corresponien, per no haver aconseguit el "quorum" part dels candidats que lluitaven per l'acta.

No ens sentim partidaris de l'aplicació del "ballotage". En les votacions per llistes no hi cap altra complement que el sistema proporcional. Es el sistema més just i més democràtic.

El bandejar les candidatures que no hagin estat acollides pel vint per cent dels votants és una mesura de bona previsió amb la qual hom evita que hi hagi partits que sense un sòlid suport en l'opinió, puguin atorgar-se una representació inadequada; però, per contra, dona lloc a que en la volta complementària, el partit majoritari abassegui uns altres llocs que equitativament no li corresponen.

Ocasionalment, el sistema utilitzat beneficia el nostre partit. L'Esquerra Republicana de Catalunya podrà, si vol, pels tres llocs que falten omplir en la Circumscripció provincial de Barcelona, anar, àdhuc al copo, el diumenge vinent. Si no ho fes passaria per càndida i els moments actuals no són per fer el pusi-hàtime. L'Esquerra farà bé de presentar nous candidats que seran nous diputats a les Constituents. Si el sistema acceptat li dona medis per a guanyar altres llocs, no ha de despreciar el guany en nom de cap principi; però una cosa és l'aprofitament del sistema provisional i una altra és l'acceptació del sistema com a llei electoral.

Està bé que ens beneficiem de les favorables condicions que un altre aprofitaria si es trobés en el mateix cas, però no hem de perdre el sentit de la realitat; no hem de creure que el que pot ésser tolerat en règims interins, en situacions revolucionàries, hagi de convertir-se en règim legal si es contrari a les normes justes i equitatives que propugnen les democràcies.—XEIX.

La qüestió social

Els nostres conservadors senten cert pànic en veure el festeig que hi ha entre les organitzacions obreres i els homes més representatius del partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, i sembla que no poden capir que el poder públic atorgui tanta bel·ligerància i toleri certes actituds que els obrers adopten, al marge de la llei. Ells voldrien, tal com havia fet la monarquia, que tota protesta portada al terreny il·legal, fos aviat sufocada i esmicolada per la força pública, car, creuen ells, que si no es dona aquesta sensació de força material, aviat trontollaran totes les institucions bàsiques i seculars de la nostra societat.

Els nostres conservadors tenen una visió molt simple de la qüestió social; ells creuen que és un problema de policia i no es donen compte que les relacions d'home a home i de capital i treball va a sofrir una vertiginosa transformació, de la qual no pot defugir-ne el nostre país, ni cap poble de la terra.

Avui és un deure de tot partit, que aspiri a governar democràticament, incloure en el seu programa solucions pel millorament de les classes treballadores, i si aquest partit té la ideologia de l'Esquerra Republicana de Catalunya, no solament s'ha d'interessar per aquestes qüestions, sinó que ha de voler recolzar-se amb l'adhesió de les masses proletàries, sense que s'hagi d'excloure als altres homes que no essent proletaris se sentin identificats amb la ideologia del partit.

Si del problema social no hi ha cap governant que se'n pugui sotstreure, per què no hem de veure amb goig que un partit, que no és de classe, s'atrengui les masses obreres i les mobilitzi per a la realització del seu programa?

Ningú no pot negar que el nostre país té una legislació social po-bríssima i que l'obrer i les seves organitzacions han estat perseguides despietadament pels servidors de la monarquia, i que si en certs moments els nostres obrers s'han manifestat amb certa violència, es deu, més que a la seva manera d'ésser, als agents provocadors que el mateix poder públic ha sumat als organismes proletaris amb l'objecte de portar-los per aquells viarany, els quals havien de servir de justificació a tèmboles actuacions i com a base de certs negocis bruts.

La qüestió social és molt més transcendental, i tothom està interessat en encausar-la i procurar el seu desenvolupament dins les vies del dret. Cal, doncs, que es faci un estudi de les possibilitats de la nostra producció i del nostre comerç, així com de la capacitat de treball dels nostres obrers; cal saber quin és el mínim de benestar que necessita el nostre obrer, i amb aquestes dades s'ha d'anar a la racionalització de l'organització de totes les nostres empreses industrials i de comerç.

Ja és hora que els nostres capitalistes vulguin fer reditar el seu patrimoni amb l'aprofitament de tots els mitjans lícits que dona la ciència, i deixin d'emparar-se amb l'avantatge il·lícit d'un decret ministerial.

A més a més, hem de tenir en compte que l'obrer no és una mercaderia qualsevol, sinó un germà nostre, al qual tots plegats tenim el deure de dignificar, procurant-li tot el menester perquè pugui viure decentment, i que mai no sigui víctima de les vicissituds imprevistes, com és l'atur forçós, la vellesa, la maternitat, etc.

Deixem organitzar els nostres obrers, donem-los tots els mitjans per a capacitar-se i manifestar-se; fem-los responsables de llurs actuacions, i no tenim cap dubte, que com més parlamentarem amb ells, més els coneixerem i ens serà molt més fàcil solucionar molts conflictes, o almenys no prendran aquella virulència que tots sabem i que ja començàvem a estar-hi acostumats.

De la complexa i interessantíssima qüestió social caldria que se n'ocupessin molt més sovint els nostres periòdics, car és el nus gordià de la consolidació de la República.

Improvisacions

NOCTAMBULISME ESTIVAL. — Fa uns quants dies que la calor ens bleeix i ens enerva. Una calor xafagosa, apegalosa, talment com si hom visqués dins d'una atmosfera saturada d'aigua-cuit. Una mica grotesca la imatge... potser sí; però és que no n'he trobat d'altra que doni idea de com es fa difícil el respirar i fàcil el transpirar en aquests dies de juliol en què els núvols serveixen de paravent i no de parassol; núvols d'istiu que semblen fets de cristall puix que donen pas a la llum i tapen l'aire. Núvols que converteixen la terra en una mena d'hivernacle, dins del qual hi vivim com en un forn.

Jo m'imagino el què deu ésser la vida dels que piquen pedra al bell mig de les carreteres, en aquests dies en què ni el reposar és dolç ni la vida sedentària, al bo del sol és tolerable. Hom, per associació d'idees, pensa en l'infern i opina que Dant no tenia necessitat d'agusar la seva fantasia per trobar imatges reflexadores de martiris i dolors, puix que la realitat les hi hauria ben fornides.

Que la terra fos lloc d'expiació en temps de la plutocràcia, bé. Però que segueixi essent-ho després del triomf de la revolució, no és tolerable.

Jo no diré que la República tingui el deure de convertir el lloc on es pateix calor en una mena de cambra frigorífica; però segurament estaria a la seva mà el regular, millor del que ho està, el treball, en aquesta època. Quan no altra cosa més eficaç, podria establir horaris més pràctics que els que ara regeixen. La nit també és propícia al treball i en canvi les hores de sol són menys angoixoses si hom es pot entregar al repòs absolut.

Jo crec que valdria la pena d'establir, a l'estiu, el noctambulisme obligatori. Durant les hores de sol, la ciutat deuria descansar. Els treballs podrien començar a les 8 de la nit i acabar a la matinada.

Si la innovació tenia la enemiga dels vigilants i serenos, tindria, en canvi, la dels noctàmbuls actuals que sense donar-se'n compte ni fer cap esforç haurien entrat dins de la vida de les persones sensates i austeres.

IGNOT